

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

20.2.2008

B6-0079/2008 }
B6-0086/2008 }
B6-0090/2008 }
B6-0093/2008 }
B6-0095/2008 } RC1

GEMENSAMT FÖRSLAG TILL RESOLUTION

i enlighet med artikel 115.5 i arbetsordningen från

- José Ribeiro e Castro, Charles Tannock, Bernd Posselt, Eija-Riitta Korhola, Colm Burke och Tunne Kelam, för PPE-DE-gruppen
- Pasqualina Napoletano, Ana Maria Gomes, Emanuel Jardim Fernandes och Emilio Menéndez del Valle, för PSE-gruppen
- Marco Cappato, Marios Matsakis och Jules Maaten, för ALDE-gruppen
- Brian Crowley, Adam Bielan, Konrad Szymański, Wojciech Roszkowski, Marcin Libicki, Ryszard Czarnecki, Mieczysław Edmund Janowski och Ewa Tomaszewska, för UEN-gruppen
- Frithjof Schmidt och Raül Romeva i Rueda, för Verts/ALE-gruppen

som ersätter resolutionsförslagen från följande grupper:

- ALDE (B6-0079/2008)
- PSE (B6-0086/2008)
- UEN (B6-0090/2008)
- PPE-DE (B6-0093/2008)
- Verts/ALE (B6-0095/2008)

om Östtimor

RC\709743SV.doc

PE401.075v01-00}
PE401.082v01-00}
PE401.086v01-00}
PE401.089v01-00}
PE401.091v01-00} RC1

SV

SV

Europaparlamentets resolution om Östtimor

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Östtimor,
- med beaktande av den rapport som FN:s generalsekreterares särskilde representant avlade inför säkerhetsrådet vid det 5 432:e sammanträdet,
- med beaktande av rapporten från Europaparlamentets valobservatörsuppdrag i Östtimor den 27 juni–2 juli 2007 under ledning av Ana Gomes,
- med beaktande av det uttalande om parlamentsvalen i Östtimor som ordförandeskapet gjorde på Europeiska unionens vägnar den 5 juli 2007,
- med beaktande av uttalandet den 11 februari 2008, i vilket FN:s säkerhetsråd fördömde attacken mot Östtimors president,
- med beaktande av uttalandet den 11 februari 2008 av Javier Solana, den höge representanten för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik,
- med beaktande av artikel 115.5 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Avskedandet i april 2006 av nästan 600 soldater i Östtimor, som en reaktion på deras missnöjesyttringar, ledde till en mycket allvarlig säkerhetskris i landet med väpnad konfrontation (mellan armén och de avskedade trupperna och även med deltagande av polisstyrkor), polisingripanden, upplopp och omfattande gängvåld. Totalt människor miste livet, många fler skadades, och 150 000 människor tvingades fly sina hem, av vilka hälften än i dag befinner sig i läger.
 - B. Säkerhetskrisen ledde även till att premiärminister Alkatiris regering föll i juni 2006 och till att en övergångsledning under ledning av José Ramos Horta utsågs.
 - C. Den före premiärministern och nobelpristagaren José Ramos Horta valdes till president för Östtimor den 9 maj 2007, och efter parlamentsvalen den 30 juni 2007 blev den tidigare presidenten Xanana Gusmão landets premiärminister den 6 augusti 2007. Detta väckte förhoppningar om att landet slutgiltigt skulle stabiliseras och att de demokratiska institutionerna skulle respekteras.
 - D. Den politiska instabiliteten i Östtimor fortsatte emellertid, trots fria och fredliga president- och parlamentsval och trots att världssamfundet under FN:s ledning ökade sin närvaro på begäran av landets myndigheter.
 - E. Denna instabilitet berodde till stor del på att de avskedade soldaternas ledare, den tidigare majoren Alfred Reinado, som 2006 hade rymt från ett fängelse och sedan dess är på fri fot, föraktade rättsstatsprincipen och fungerade som inspirationskälla för våldsberedda ynglingar i huvudstaden.

RC\709743SV.doc

PE401.075v01-00}
PE401.082v01-00}
PE401.086v01-00}
PE401.089v01-00}
PE401.091v01-00} RC1

- F. Den 11 februari 2008 sköt dessa rebellgrupper Östtimors president José Ramos Horta – som blev svårt sårad och som nu befinner sig i ett kritiskt tillstånd på ett sjukhus i Australien – och öppnade eld mot premiärminister Xanana Gusmão genom enskilda men samordnade attacker mot ledningen för landet och de statliga institutionerna.
- G. Undantagstillstånd har utfärdats av Östtimors parlament och råder alltjämt. Regeringen har begärt förstärkning för den 1 600 man starka fredsbevarande styrka som redan finns i Östtimor.
- H. Dessa våldsamma attacker mot Östtimors hösta statliga institutioner och demokratiskt valda ledare är en fortsättning på krisen i april 2006, och det är uppenbart att den nationella säkerheten och rättsstatsprincipen fortfarande inte fungerar i Östtimor trots insatserna av landets myndigheter, FN-uppdraget Unmit och internationella styrkor.
- I. Kvalificerade observatörer har framhållit att Unipol och andra internationella styrkor inte ingripit tillräckligt snabbt och resolut efter attackerna den 11 februari 2008, med undantag för Portugals nationalgarde, som när det väl kallades in ingrep effektivt.
- J. Attackerna ägde rum sedan president Ramos Horta personligen ingripit för att få till stånd en förhandlingslösning med rebellerna. Det exakta händelseförloppet är fortfarande oklart, och de nationella och internationella säkerhetsstyrkornas roll lämnar många frågor obesvarade.
- K. Östtimors ekonomi är usel, trots landets oljeinkomster: 40 % av hela befolkningen och 60 % av alla personer under 18 år lever under fattigdomsstrecket, arbetslösheten ligger runt 80 % och analfabetismen är utbredd. Detta skapar mycket instabila sociala förhållanden och ökar risken för social oro.
- L. Både EU och FN har offentligt åtagit sig att stödja oberoendet, demokratin och rättsstatsprincipen i Östtimor. Detta kräver en konsolidering av de statliga institutionerna, god samhällsstyrning, god förvaltning av statliga medel för att bekämpa fattigdom och arbetslöshet och främja utveckling och social rättvisa, samt ett exemplariskt uppträdande av Östtimors grannländer.
- M. Östtimor är en fullvärdig medlem i gruppen av AVS-länder, och EU har därför ett särskilt ansvar att bidra till en konsolidering av dess demokratiska styre genom att bistå dess institutioner i de enorma kapacitetsuppbyggande insatser som krävs.
- N. Det östtimoresiska folkets rättigheter är obestridliga, inte minst rätten till deras naturtillgångar.
1. Europaparlamentet fördömer kraftfullt mordförsöket på president Ramos Horta och önskar att han blir fullt återställd och att han inom kort kan återvända till makten.
 2. Europaparlamentet fördömer kraftfullt den samtidiga attacken mot premiärminister Xanana Gusmão, som lyckligtvis undkom oskadd, och hoppas att Östtimors regering tillsammans med presidenten och landets parlament ska lyckas övervinna dessa allvarliga hot mot Östtimors stabilitet och samarbeta för att lag och ordning ska respekteras och för att de demokratiska institutionerna ska fungera normalt och i enlighet med konstitutionen.

3. Europaparlamentet uppmanar alla parter i Östtimor att avstå från våld och att inleda dialog och delta i den demokratiska processen på grundval av landets rättsliga och konstitutionella ram, för att på så vis bidra till att återupprätta den sociala och politiska stabiliteten.
4. Europaparlamentet uttrycker sin oro över det budskap om straffrihet och förakt för rättsstatsprincipen som Östtimors myndigheter, Unmit och internationella säkerhetsstyrkor, i ett försök att åstadkomma nationell försoning, kan ha sänt genom sin tvetydiga attityd gentemot människor som ställts inför rätta.
5. Europaparlamentet fördömer var och en som försöker dra nytta av den bräckliga situationen efter 11 februari-attackerna och vädjar till alla parter att respektera och fullt ut samarbeta med de politiska organ som uppstod efter president- och parlamentsvalen 2007.
6. Europaparlamentet efterlyser en omfattande utredning, inom Östtimors konstitutionella och rättsliga ram och med nödvändigt internationellt samarbete och stöd, för att klargöra varje detalj i det uppenbara statskuppets försöket och i det östtimoresiska säkerhetssystemets misslyckande att ställa förövarna av dessa attacker inför rätta. Parlamentet välkomnar en gemensam utredning av attackerna genom FN och Östtimors polis.
7. Europaparlamentet vädjar till Östtimors politiska krafter, både de vid makten och de i opposition, att göra en insats över partigränserna för att snarast nå fram till ett nationellt samförstånd i nyckelfrågor om statens funktion, exempelvis om rollen för de väpnade styrkorna och polisen och om en förstärkning av rättsystemet. Parlamentet erbjuder sig att bistå partierna i Östtimors parlament vid en sådan insats.
8. Europaparlamentet erinrar om att världssamfundets och i synnerhet FN:s och dess säkerhetsråds roll är av grundläggande betydelse för konsolideringsprocessen i Östtimor och för landets oberoende och suveränitet, och för att stärka demokratin i denna unga nation.
9. Europaparlamentet framhåller vikten av att Östtimors grannländer uppträder på ett sådant sätt att man respekterar och främjar stabiliteten i det östtimoresiska samhället och konsolideringen av dess nationella demokratiska institutioner. Parlamentet lyfter fram Indonesiens positiva attityd sedan Östtimors oberoende erkändes, liksom Australiens och andra länders beslut att hjälpa till.
10. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att vädja till Östtimors myndigheter och Unmit att förbjuda, upplösa och avväpna alla paramilitära grupper, beväpnade gäng och beväpnade civilpersoner. Rådet och kommissionen uppmanas även att ta upp europeiska farhågor om säkerhetskapaciteten och respekten för rättsstatsprincipen med FN och Östtimors regering vid alla officiella möten och på högsta nivå.
11. Europaparlamentet uppmanar de internationella institutionerna att ge mer omfattande stöd för att tillgodose Östtimors behov av att reformera sin bräckliga och politiserade säkerhetssektor – vilket är nödvändigt för en fullt ut fungerande demokratisk och säker stat – genom en omfattande samrådsprocess och ett systematiskt och övergripande tillvägagångssätt i enlighet med rekommendationerna i resolution nr 1704 från FN:s säkerhetsråd och i efterföljande FN-rapporter. Parlamentet uppmanar Östtimors regering att

RC\709743SV.doc

PE401.075v01-00}
PE401.082v01-00}
PE401.086v01-00}
PE401.089v01-00}
PE401.091v01-00} RC1

ge denna uppgift hög prioritet och att dra nytta av expertisen i FN:s stödenhet för säkerhetssektorn (SSSU) för att genomföra nationella samråd om en reform av säkerhetssektorn. Parlamentet uppmanar rådet, kommissionen och andra internationella givare att inrätta en mekanism för att förbättra samordningen av biståndet till säkerhetssektorn. Parlamentet uppmanar Unmit att ge SSSU tillräckligt med resurser och personal för att närvara vid samrådsprocessen och en omfattande översyn.

12. Europaparlamentet rekommenderar att domstolarnas beslut och påbud respekteras snarast och verkställs fullt ut av Östtimors myndigheter, vid behov med stöd av de internationella styrkorna i landet.
13. Europaparlamentet uppmanar Östtimors statliga institutioner och Unmit att upprätthålla rättsstatsprincipen, bekämpa straffrihet för brott och se till att internationella människorättsnormer efterlevs av alla, särskilt polis och säkerhetsstyrkor.
14. Europaparlamentet upprepar sin uppfattning att Östtimor behöver politiskt, tekniskt och ekonomiskt stöd för att bygga upp den infrastruktur och de administrativa strukturer som krävs för genomförandet av landets utvecklingsplan och för att blåsa nytt liv i landets ekonomi och främja sysselsättningen. Parlamentet vill att världssamfundet ger fortsatt stöd för att lindra fattigdomen i Östtimor och hjälpa till med återuppbyggnaden av de fysiska och administrativa strukturer som krävs för landets ekonomiska utveckling.
15. Europaparlamentet uppmanar EU, världssamfundet och i synnerhet grannländerna och Asean-länderna att upprätthålla och öka det nödvändiga stödet för att befästa demokrati och en demokratisk kultur i Östtimor, med fokus på ett flerpartisystem, yttrandefrihet och institutionsbyggande (parlament, regering, rättsväsen, säkerhet, försvar och brottsbekämpande myndigheter) och för att hjälpa till med den brådskande uppgiften att sprida mediebevakningen till hela landet och med att förbättra utbildnings- och vårdsystemet och infrastrukturen i fråga om bostäder, hygien och vattenförsörjning.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att påskynda och fullborda inrättandet av en fullt fungerande delegation i Dili.
17. Europaparlamentet rekommenderar att en särskild delegation skickas till Östtimor för att bedöma det politiska läget, uttrycka solidaritet med demokratiska krafter och institutioner och förnya erbjudandet om att Europaparlamentet ska bistå i arbetet med ett demokratiskt fungerande nationellt parlament.
18. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Östtimors statliga myndigheter (president, parlament och regering), den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, regeringarna i AVS-länderna, parlamenten i EU:s medlemsstater, regeringarna i Australien och Indonesien, Aseans generalsekreterare och sekretariat, FN:s generalsekreterare, FN:s generalsekreterares särskilde representant och FN:s säkerhetsråd.